

פתרון - סעדים זמנים

1. אורית ואברהם מצויים בהליכי גירושין. אורית הגישה תביעה למזונות בסך 33,300 ש"ח לחודש במסגרת התביעה הגישה אורית בקשה לעיכוב יציאתו של אברהם מהארץ.
מה הדין?

- א. בנסיבות המקרה אי אפשר להוציא צו עיכוב יציאה מהארץ.
ב. הבקשה לעיכוב יציאה מן הארץ תידון במעמד צד אחד, זולת אם סבר בית המשפט כי אין בקיום דיון במעמד בעלי הדין כדי לסכל את מטרת הצו.
ג. **הבקשה לעיכוב יציאה מן הארץ תידון במעמד שני הצדדים, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לתת סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.**
ד. הבקשה לעיכוב יציאה מן הארץ תידון במעמד שני הצדדים, ואולם בית המשפט ייעתר לבקשה, מטעמים מיוחדים, לתת סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.

התשובה הנכונה היא ג

תקנה 97(א) לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

הכלל הוא שבקשה לסעד זמני נדונה במעמד שני הצדדים.

לכלל זה ישנם חריגים:

1. **סעד זמני ארעי במעמד צד אחד מטעמים מיוחדים** - אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.
2. **צו עיקול זמני וצו לתפיסת ראיות במעמד צד אחד**. זולת אם סבר בית המשפט כי אין בקיום דיון במעמד בעלי הדין כדי לסכל את מטרת הצו. רציונל - אם המשיב יידע שמוציאים נגדו את הצווים הללו הוא ינסה לסכל.

חלופה ב' אינה נכונה - בקשה לעיכוב יציאה מן הארץ תידון במעמד בעלי הדין.
חלופה ד' אינה נכונה - שימו לב "בית המשפט ייעתר לבקשה" מדליק נורה אדומה שכן בית המשפט אינו חייב לתת סעד זמני ארעי במעמד צד אחד אלא רשאי.

2. אור הגיש בקשה למתן סעד זמני, ובית המשפט סבור כי מדובר במקרה חריג שבו הבקשה על פניה אינה מגלה עילה.
מה הדין?

- א. לבית המשפט סמכות טבועה לדחות את הבקשה על הסף רק אם הבקשה הוגשה בחוסר תום לב.
- ב. **לבית המשפט סמכות טבועה לדחות את הבקשה על הסף מבלי לקיים דיון במעמד הצדדים.**
- ג. לבית המשפט אין סמכות לדחות את הבקשה על הסף, ועליו לקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים.
- ד. לבית המשפט אין סמכות לדחות את הבקשה על הסף, אך הוא מוסמך לדחות אותה ללא נימוקים לאחר קיום דיון בבקשה במעמד הצדדים.

התשובה הנכונה היא ב

רע"א 6830/15 פלוני נ' פלונית

בנסיבות השאלה

ציטוט מפסק הדין: "על אף חשיבותו של הסעד הזמני וחרף היתרון הגלום בדיון בבקשה במעמד הצדדים, **אין בכך כדי לשלול את סמכותו הטבועה של בית המשפט לדחות על הסף בקשות אשר גם ברמה הלכאורית אינן מצדיקות את מתן הסעד הזמני המבוקש.** יש לציין, כי גם לאחר דחיית הבקשה, לא ייבצר מהמבקש להגיש בקשה חדשה לסעד זמני, ככל שיתעוררו נסיבות חדשות המצדיקות זאת, ולפיכך דומה כי אין מדובר בפגיעה חריפה בזכות הגישה לערכאות. **מכל מקום, אין צורך לומר כי על בית המשפט לעשות שימוש בסמכותו הנ"ל אך ורק במצבים חריגים, כאשר הבקשה על פניה אינה מגלה עילה.** זאת, כפועל יוצא של זכות היסוד של הגישה לערכאות, אשר קנתה לעצמה מעמד חוקתי על אף שאיננה חרותה עלי ספר בחוקי היסוד"

בענייננו, ובהתאם להלכה שנקבעה בפסק הדין, כאשר בית המשפט סבור שמדובר במקרה חריג שבו הבקשה על פניה אינה מגלה עילה יש לו סמכות טבועה לדחות את הבקשה מבלי לקיים דיון במעמד הצדדים.

3. חברה בע"מ נקלעה לקשיים ולא שילמה את חובותיה לספקים. רועי אחד הספקים, הגיש תביעה נגד החברה לתשלום הכספים המגיעים לו. רועי חושש כי דורון, המחזיק ב-100% ממניות החברה, יבריא את הכספים שנותרו בחשבון החברה לחשבוניותיו הפרטיים, ומבקש לתת צו עיקול זמני על חשבון הבנק של החברה. מה הדין?

- א. הבקשה תידון במעמד צד אחד, אלא אם כן שוכנע בית המשפט שאין בדיון במעמד הצדדים כדי לסכל את מתן הצו. ניתן הצו - יש לקיים דיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-14 ימים ממתן הצו.
- ב. הבקשה תידון במעמד שני הצדדים, בית המשפט רשאי ליתן צו על פי צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה כי קיים חשש סביר שההשהיה שבקיום הדיון במעמד הצדדים תסכל את מתן הצו או תגרום למבקש נזק חמור.
- ג. הבקשה תידון במעמד שני הצדדים, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לתת סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.
- ד. **הבקשה תידון במעמד צד אחד אלא אם כן שוכנע בית המשפט שאין בדיון במעמד הצדדים כדי לסכל את מטרת הצו.**

התשובה הנכונה היא ד

תקנה 97(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

הכלל הוא שבקשה לסעד זמני נדונה במעמד שני הצדדים.

לכלל זה ישנם חריגים:

1. **סעד זמני ארעי במעמד צד אחד מטעמים מיוחדים** - אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.
2. **צו עיקול זמני** וצו לתפיסת ראיות במעמד צד אחד. זולת אם סבר בית המשפט כי אין בקיום דיון במעמד בעלי הדין כדי לסכל את מטרת הצו. רציונל - אם המשיב יידע שמוציאים נגדו את הצווים הללו הוא ינסה לסכל.

בענייננו, רועי מבקש צו עיקול זמני על חשבון הבנק של החברה. סעד זה הוא החריג לכלל לפי תקנה 97(ג) שכן דיון בבקשה זו תידון במעמד צד אחד, אלא אם כן **שוכנע בית המשפט שאין בדיון במעמד הצדדים כדי לסכל את מטרת הצו.**

חלופה א' אינה נכונה - הסיפא של חלופה זו אינו נכון שכן הדיון במעמד הצדדים הוא אינו אוטומטי אלא למשיב יש את הזכות להגיש בקשה לביטול הצו בתוך 30 ימים. אם הגיש המשיב את הבקשה לביטול רק אז יתקיים דיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי ולכל המאוחר בתוך 14 ימים.

חלופות ב' ו-ג' אינן נכונות - בקשה לצו עיקול זמני תידון במעמד צד אחד אלא אם כן בית המשפט סבור שקיום דיון במעמד הצדדים לא יסכל את מטרת הצו.

4. בין תומר לבין לילך מתנהלים הליכי גירושין. במסגרת הליכים אלה, הגישה לילך תביעה לתשלום מזונות נגד תומר. לילך חוששת כי תומר יעזוב את הארץ. על כן הגישה לילך בקשה במעמד צד אחד לעיכוב יציאתו של תומר מהארץ.
מה הדין?

א. בית המשפט רשאי לתת צו של עיכוב יציאה מן הארץ ארעי במעמד צד אחד. לילך אינה חייבת לצרף לבקשתה התחייבות עצמית וערובה מספקת להנחת דעתו של בית המשפט לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם לתומר כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.

ב. בקשה למתן סעד זמני של צו עיכוב יציאה מן הארץ תידון במעמד שני בעלי הדין. לילך תצרף לבקשתה התחייבות עצמית וערובה מספקת להנחת דעתו של בית המשפט לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם לתומר כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.

ג. **בית המשפט רשאי לתת צו של עיכוב יציאה מן הארץ ארעי במעמד צד אחד. לילך תצרף לבקשתה התחייבות עצמית וערובה מספקת להנחת דעתו של בית המשפט לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם לתומר כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.**

ד. בית המשפט ייעתר לבקשתה של לילך לתת צו של עיכוב יציאה מן הארץ ארעי במעמד צד אחד. לילך תצרף לבקשתה התחייבות עצמית וערובה מספקת להנחת דעתו של בית המשפט לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם לתומר כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.

התשובה הנכונה היא ג

תקנות 96 ו-97(א) לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

הכלל הוא שבקשה לסעד זמני נדונה במעמד שני הצדדים.

לכלל זה ישנם חריגים:

1. **סעד זמני ארעי במעמד צד אחד מטעמים מיוחדים** - אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.
2. **צו עיקול זמני** וצו לתפיסת ראיות במעמד צד אחד. זולת אם סבר בית המשפט כי אין בקיום דיון במעמד בעלי הדין כדי לסכל את מטרת הצו. רציונל- אם המשיב יידע שמוציאים נגדו את הצווים הללו הוא ינסה לסכל.

בענייננו, לילך הגישה את הבקשה לעיכוב יציאתו של תומר במעמד צד אחד. החלופות בענייננו מתייחסות לחריג שבית המשפט רשאי לתת צו עיכוב יציאה מן הארץ ארעי במעמד צד אחד.

בנוסף, לפי תקנה 96 לילך תצרף לבקשתה התחייבות עצמית וערובה מספקת להנחת דעתו של בית המשפט לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם לתומר כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.

חלופה א' אינה נכונה - סעד זמני יותנה בהתחייבות עצמית ובית המשפט אינו יכול לפטור מבקש מחובה זו. כנ"ל לגבי ערובה אלא אם כן בית המשפט יפטור אותה מכך.

חלופה ב' אינה נכונה - בנתוני השאלה לילך הגישה את הבקשה במעמד צד אחד ולפי החריג לכלל בית המשפט רשאי לדון בבקשה זו במעמד צד אחד ולתת צו ארעי.

חלופה ד' אינה נכונה - המילה "ייעתר" מדליקה נורה אדומה שכן סמכות זו של בית המשפט היא ברשות.

5. טל הגיש נגד אלישע תביעה במסלול דיון מהיר לסילוק ידו של אלישע ממקרקעין שבבעלותו של טל. בד בבד עם הגשת התביעה הגיש טל, במעמד צד אחד, בקשה להטלת עיקול זמני על כל נכסיו של אלישע. **מה הדין?**

- א. לא ניתן לתת צו עיקול כיוון שמדובר בתביעה לסילוק יד ממקרקעין.
- ב. לא ניתן לתת צו עיקול כיוון שמדובר בתביעה במסלול דיון מהיר.
- ג. ניתן לתת את צו העיקול המבוקש אם יפקיד טל ערובה מתאימה.
- ד. ניתן לתת את צו העיקול המבוקש גם ללא צורך בהפקדת ערובה כלשהי.

התשובה הנכונה היא א

תקנה 103(א) לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

ניתן להטיל צו עיקול זמני על סוגי התביעה להלן:

1. תביעה לסכום כסף
2. תביעה לדבר שבעין

תביעה לסילוק יד ממקרקעין אינה נכללת בסוגי תביעה אלו.
חלופה ב' אינה נכונה - חלופה זו גורפת שכן במסלול דיון מהיר ניתן להגיש תביעות כספיות ותביעה לפינוי מקרקעין.
חלופות ג' ו-ד' אינן נכונות - אין זה משנה אם טל יפקיד ערובה כיוון שמלכתחילה לא ניתן לבקש בתביעה זו צו עיקול זמני.

6. לונה רוצה להגיש תביעה למזונות בסך 35,000 ש"ח נגד אחמד, בעלה לשעבר, ומעוניינת למנוע את יציאתו מהארץ עוד בטרם הגשת התביעה. לפיכך היא מגישה בקשה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ במעמד צד אחד. **מה הדין?**

- א. הצו יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע אם לונה לא תגיש את תביעתה בתוך 7 ימים.
- ב. הצו לא יינתן אלא מטעמים מיוחדים בלבד, יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע כעבור שנה.
- ג. הצו יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע בתוך 30 יום.
- ד. **הצו לא יינתן אלא מטעמים מיוחדים בלבד, יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע אם לונה לא תגיש את תביעתה בתוך 7 ימים.**

התשובה הנכונה היא ד

תקנות 96(א), 97(א), 100(3) ו-124(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי.
בנסיבות השאלה: לונה רוצה להגיש בקשה למתן סעד זמני ארעי (סעד זמני שניתן במעמד צד אחד) מסוג עיכוב יציאה בטרם הגשת תביעת מזונות בסך 35,000 ש"ח.

בהתאם לתקנה 96 (א) - סעד זמני יותנה בהתחייבות עצמית וערובה ועל כן על לונה לצרפם לבקשתה.
בהתאם לתקנה 100(3) הסעד הזמני יפקע אם הצו ניתן לפני הגשת התביעה ולא הוגש כתב תביעה בתוך 7 ימים ממועד מתן הצו או במועד אחר שהורה עליו בית המשפט. משלא נתון לנו שביהמ"ש הורה על מועד אחר - הצו יפקע אם לונה לא תגיש את תביעתה בתוך 7 ימים.

בהתאם לתקנה 124(ב) צו עיכוב יציאה מהארץ כאשר שווי התביעה נמוך מ-100,000 ש"ח לא יינתן אלא אם ביהמ"ש שוכנע כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת, **זולת** אם מדובר בתביעת מזונות. בענייננו - משהתביעה היא תביעת מזונות, לא נדרשים טעמים מיוחדים המצדיקים מתן צו עיכוב יציאה.

בהתאם לתקנה 97(א) - ביהמ"ש רשאי, מטעמים מיוחדים, לתת סעד זמני ארעי במעמד צד אחד בכפוף לתנאים הקבועים בחוק (סיכול הסעד הזמני או נזק חמור). בענייננו - לונה הגישה הבקשה במעמד צד אחד ולכן הצו יינתן מטעמים מיוחדים (אין אנו נדרשים בשאלה לתת את הדעת על התנאים הנוספים הקבועים בחוק)

7. מני השקיע את כספו באמצעות בית ההשקעות "כסף קל", שהבטיח לו ריבית גבוהה מדי חודש. לאחר כמה חודשים שבהם לא התקבלה כל ריבית הגיש מני תביעה נגד יונתן, מנהל בית ההשקעות, ובמקביל הגיש בקשה במעמד צד אחד לאיסור יציאתו של יונתן מהארץ. בית המשפט קיבל את הבקשה והורה על איסור יציאתו של יונתן מהארץ.
מה הדין?

- א. באין החלטה אחרת הצו יפקע כעבור שנה, אם יונתן לא הגיש לבית המשפט תביעה או בקשה לפיצויים בשל נזק שנגרם עקב מתן הסעד הזמני, בתוך 60 ימים ממועד פקיעת הסעד הזמני, תוחזר למני הערובה.
- ב. **באין החלטה אחרת הצו יפקע כעבור שנה, אם יונתן לא הגיש לבית המשפט תביעה או בקשה לפיצויים בשל נזק שנגרם עקב מתן הסעד הזמני, בתוך 90 ימים ממועד פקיעת הסעד הזמני, תוחזר למני הערובה.**
- ג. באין החלטה אחרת הצו יפקע כעבור 18 חודשים, אם יונתן לא הגיש לבית המשפט תביעה או בקשה לפיצויים בשל נזק שנגרם עקב מתן הסעד הזמני, בתוך 90 ימים ממועד פקיעת הסעד הזמני, תוחזר למני הערובה.
- ד. בנסיבות השאלה בית המשפט לא היה רשאי לקבל את בקשתו של מני למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד יונתן.

התשובה הנכונה היא ב

תקנות 100(1), 101 ו-124(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

השאלה מכוונת לסוגיית תוקף צו העיכוב יציאה מן הארץ ומימוש הערובה.

לפי תקנה 124(ג) צו עיכוב יציאה מן הארץ יינתן **לשנה אחת בלבד**, לכל היותר. ואולם בית המשפט רשאי להאריך את עיכוב היציאה מן הארץ במתן צו חדש לתקופה שלא תעלה על שנה בכל פעם.

לפי תקנה 100(1)- הצו בפוגע בתום המועד שצוין בו.

לפי תקנה 101- לא הוגשה לבית המשפט תביעה או בקשה לפיצויים בשל נזק שנגרם עקב מתן הסעד הזמני, **בתוך 90 ימים** ממועד פקיעת הסעד הזמני, תוחזר למבקש הערובה; בית המשפט רשאי להאריך מזמן לזמן את התקופה האמורה, אם מצא טעמים מיוחדים לכך.

בענייננו, באין החלטה אחרת הצו יפקע כעבור שנה, אם יונתן לא הגיש לבית המשפט תביעה או בקשה לפיצויים בשל נזק שנגרם עקב מתן הסעד הזמני, בתוך 90 ימים ממועד פקיעת הסעד הזמני, תוחזר למני הערובה.